

Aust-Agder museum og arkiv IKS STRATEGI 2018 – 2022

«Vel bevart – godt fortalt»

Vedtatt i styremøte 1.2.2018

AUST-AGDER MUSEUM
OG ARKIV IKS

Innhold

Innledning fra styreleder og direktør	3
Samfunnsoppdraget	4
Visjon – identitet - verdier.....	4
Visjon:	4
Identitet:.....	5
Verdier:.....	5
Nåsituasjon – muligheter og utfordringer	5
Mål – hovedsatsningsområder 2018 - 2022.....	6
Hovedmål:	6
Vedtatte satsingsområder:.....	6
Sjøfart:	6
Immateriell kulturarv:	6
Ibsen:	6
Geologi og gruvedrift	6
Strategier	6
Forvaltning	6
Formidling	7
Forskning / FOU	7
Fornyng.....	8
Samfunnsforankring	9
Finansiering.....	9
Oppfølging av strategiplanen	9

Innledning fra styreleder og direktør

AAma går inn i en spennende tid med mange utfordringer.

For det første står en fylkessammenslåing for døren, med konsekvenser som vi enda ikke kjenner for vår sektor.

Generelt står hele museums- og arkivsektoren foran betydelige omstillinger.

Vi ser at samfunnet rundt oss og rammebetingelsene våre er i endring. På det teknologiske området vil digitalisering og ny teknologi innen formidling og forvaltning bli den store utfordringen framover. På budsjett siden får vi signaler fra sentralt hold om at sektoren ikke kan påregne økte tilskudd som matcher forventet lønns- og kostnadsvekst i årene fremover.

Denne situasjonen vil kreve en betydelig innsats og nytenkning fra både styre og ansatte i AAma de neste fire årene. Men organisasjonen har høy kompetanse og dedikerte medarbeidere. Sammen skal vi takle de omstillingskrav som ligger foran oss.

Situasjonen krever at vi må arbeide smartere, ta i bruk ny teknologi på områder hvor dette gir oss fortrinn.

Vi må både ta godt vare på dagens brukere av våre mangfoldige tjenestetilbud, men også ta initiativ for å nå nye brukergrupper. AAma vil også være åpen for nye samarbeidspartnere som kan gi oss drahjelp i denne prosessen.

Det ligger også en klar forventning fra styret, at AAma som konsolidert museum og arkiv utnytter den allerede eksisterende kompetansen i institusjonen på en måte som gjør at alle avdelingene får den samme positive utvikling.

Vi har som konsolidert museum og arkiv på få år oppnådd betydelige resultater på mange områder, deriblant en fantastisk stor utstillingsproduksjon, de siste årene. Vår klare ambisjon er at den positive utvikling vi er inne i skal videreføres både for arkiv- og museumsvirksomheten vår, til glede for både eiere og publikum.

Strategiplanen skal være et godt styringsverktøy for utarbeiding av handlingsplaner i de respektive avdelinger, samt gi nyttige føringer for hver enkelt ansatt.

Per Norstrøm
Styreleder

Jan Ledang
Direktør

Samfunnsoppdraget

Formålet til Aust-Agder museum og arkiv er formulert slik i selskapsavtalen:

Aust-Agder museum og arkiv IKS skal forvalte, drive og utvikle museums- og arkivfeltet i Aust-Agder ved å:

- arbeide for at verdifulle kulturminne, bygninger, gjenstander, arkiv og andre informasjonsbærere av historisk og administrativ verdi blir samla inn, tatt vare på og gjort tilgjengelige for allmenheten, for forskning, kulturelle og administrative formål.
- aktivt formidle samlingene til institusjonen og avtalepartene sammen med historia og kulturarven i fylket slik at det fremmer velferda og de demokratiske rettene til innbyggerne. Barn- og unge skal prioriteres i formidlingen
- arbeide aktivt med forvaltning, forskning, formidling og publisering, gjøre Aust-Agders kultur og historie levende for befolkninga og bidra til aktiv distriktsutvikling i Aust-Agder.
- være faginstans for deltakerne i museums- og arkivfaglige spørsmål.
- utvikle faglig og administrativ kompetanse ved lokale museum og samlinger og arbeide for at lokale kulturminne og lokal tradisjon blir tatt vare på.
- ta på seg betalte oppdrag for offentlige og private organ, og kan også administrere eksternt finansierte prosjekt innenfor sitt arbeidsfelt.

Visjon – identitet - verdier

Visjon:

AAma sin visjon er «**Vel bevart – godt fortalt**».

Aust-Agder museum og arkiv skal være en døråpner til fortid, samtid og framtid og et ledende fagmiljø for arkiv og museum.

AAma skal være et ledende regionalt museum og arkiv med sterke fagmiljøer, med tydelig ambisjoner om å levere tjenester på godt nasjonalt nivå.

AAma skal være en viktig og relevant møteplass for hele befolkningen i Aust-Agder og tilreisende.

AAma har et samfunnsaktuelt perspektiv

Identitet:

AAmas styrke er et stort fagmiljø. Det sikrer lettere tilgang til eksterne ressurser, og øker bredden og dybden på intern kompetanse. Gjennom langsiktig planlegging skal AAmas bidra til å beholde avdelingenes egenart og stimulere til faglig utvikling, i et fellesskap hvor hver enkelt føler seg inkludert, verdsatt og sett. Dette gjør AAmas til en synlig og aktuell samfunnsaktør på nasjonalt faglig nivå.

Verdier:

Kunnskapsrik

Pålitelig

Samlende

Nyskapende

Stolt

Nåsituasjon – muligheter og utfordringer

Vi er en ung institusjon som er i en etableringsfase, men vi har etter hvert fått på plass felles rutiner og funksjonelle samarbeidsformer. Vi jobber for å få utnytte synergier, og øke kompetansen i organisasjonen. Vi arbeider med felles, intern utvikling av AAmas som organisasjon.

Plattformen er nå lagt for nye, spennende muligheter i årene som kommer. Hovedsatsingene er på plass for de neste årene.

Alt tyder på at framtidige statlige tilskudd ikke vil følge prisstigning og kostnadsvekst i årene framover. I tillegg står AAmas foran betydelig økte pensjonsforpliktelser. Men samtidig har vi positive eiere i Aust-Agder fylkeskommune og vertskommunene som har økt sine bevilgninger noe for å kompensere for statlige reduksjoner.

En konsekvens er at vi må øke produktiviteten ved å ta i bruk ny teknologi, jobbe smartere, skaffe oss nye inntekter og kutte kostnader.

De omfattende digitaliseringsutfordringene samfunnet nå gjennomgår, vil kreve ny kompetanse og omfordeling av ressurser i AAmas framover.

Det er utfordrende å nå særlig ungdom og unge voksne, men her gir de ulike digitale flatene oss nye muligheter for å nå denne gruppen.

Fylkessammenslåingen kan samtidig gi oss nye muligheter. AAmas vil ta en aktiv rolle i museumssektoren i det nye fylket Agder.

Mål – hovedsatsningsområder 2018 - 2022

Hovedmål:

Aust-Agder museum og arkiv skal være en synlig, aktuell og attraktiv samfunnsaktør og samarbeidspartner, som åpner døren til Aust-Agders historie og kultur, både fysisk og digitalt. Dette betyr blant annet:

- Økt publikumsbesøk ved alle avdelinger.
- Videreutvikle strategisk partnerskap innen markedsføring og formidling.
- Starte opp et langsiktig og ambisiøst program for å øke kvaliteten/innsatsen på gjenstandsforvaltningen.
- Tilbakeføring av verdifulle og unike gjenstander og arkiver tilhørende regionen.
- Øke digitaliseringstakten vesentlig, og utvikle nye digitale tjenester for publikum og eierne våre.
- Organisere og implementere forsknings- og utviklingsarbeidet ved AAma.
- Gode og relevante tjenester innen arkiv for eierkommunene.

Vedtatte satsingsområder:

Sjøfart:

AAma skal være den foretrukne og ledende arenaen for dokumentasjon, formidling og forvaltning av regionens sjøfartshistorie. AAma skal drive aktivt FOU-arbeid på temaet sjøfartshistorie og -kultur, og knytte seg tett opp mot eksisterende forskermiljøer.

Immateriell kulturarv:

Arbeidet med immateriell kulturarv skal videreføres gjennom formidling og dokumentasjon av handlingsbåren kunnskap. Hovedelementene vil være byggeskikk, draktskikk, folkemusikk og dans. I dette ligger det også elementer som lokal fortellertradisjon.

Ibsen:

Gjennom satsing på FoU skal AAma være den foretrukne arena for formidling av Henrik Ibsens ungdomstid og hans gryende forfatterskap.

Geologi og gruvedrift

Satsingsområdet geologi og gruvedrift er i en oppstartsfase. I denne fasen vil vi involvere og mønstre interessenter innen geologimiljøer i inn- og utland. AAma vil også søke samarbeid med kommersielle krefter. Det er ønskelig å videreutvikle formidlingsarenaer for geologi og gruvedrift i samarbeid med aktuelle kommuner og institusjoner. Særlig gjelder dette kommunene Evje og Hornnes og Iveland.

Strategier

Forvaltning

Samlingene skal sikres og bevares best mulig for ettertiden og gjøres tilgjengelig for publikum og forskning. AAmas materielle verdier og personalets kompetanse skal forvaltes på god måte.

Intensivere og samordne arbeidet med å digitalisere og avfotografere arkivbestand og gjenstandssamlinger

Øke kompetanse og kapasitet innenfor teknisk konservering og katalogisering/registering.

Utarbeide ny metodikk og nye retningslinjer for mottak og forvaltning av e-arkiv

Implementere felles retningslinjer og praksis når det gjelder organisering av samlingene, på tvers av avdelingene

Utarbeide felles samlingsforvaltningsplan med avdelingsvise bevaringsplaner og arbeide målrettet for å supplere og videreutvikle samlingene

Aktivt arbeide for mulig tilbakeføring av gjenstander og arkivalier til Aust-Agder.

Etablere et nytt, stort felles lagerbygg ("kaldtlager") for AAma. Starte arbeidet med en behovs- og funksjonsanalyse for dette bygget i 2018.

Utvikle et solid planverk for beredskap- og krisehåndtering for hele AAma

Formidling

Formidlingen skal ta utgangspunkt i AAmas samlinger og Aust-Agders kultur og historie. Den skal være kunnskapsbasert, engasjerende, aktuell og stimulere til refleksjon og ettertanke.

Formidlingen skal rette seg mot og tilpasses ulike målgrupper, særlig barn og unge, men også nye målgrupper og ta hensyn til samfunnets mangfold.

Publikumsutvikling er viktig framover. Det innebærer å utvikle en dialog med eksisterende og potensielt publikum

Særlige tiltak for å bedre tilrettelegging for målgruppen barn og unge

Være synlige og tilstede med formidlingstiltak i arenaer utenfor AAma

Ta i bruk nye hensiktsmessige medier og teknologi innen formidling

Planlegge og gjennomføre en målrettet satsing mot turister og tilreisende til regionen

I større grad søke samarbeid med andre kulturinstitusjoner og virksomheter

Utarbeide felles formidlingsplan for AAma.

Forskning / FOU

AAma skal utføre forskning og kunnskapsutvikling (FoU) som del av sin virksomhet. Strategisk bør FoU-arbeidet rettes mot områder som gir praktisk nytte for AAmas hovedsatsningsområder, og som styrker vår kompetanse innen forvaltning og formidling og bidrar til fornying. For å oppnå best mulig resultater, er det viktig å søke samarbeid i nettverk, mellom institusjoner og med forskningsmiljøer innen kunnskapssektoren.

En felles FoU-plan skal utarbeides og implementeres for AAma som helhet. Planen skal presisere mål og rammer for FoU-arbeidet i den konsoliderte virksomheten og skal erstatte eksisterende planverk

Det skal utføres FoU-arbeid knyttet til kulturhistoriske temaer for at AAmas bedre skal kunne formidle og forvalte Aust-Agders kultur og historie. FoU-arbeidet skal primært rettes mot vedtatte hovedsatsningsområder

Det skal utføres FoU-arbeid knyttet til museums- og arkivfaglige spørsmål (museologi og arkivistikk) for å øke AAmas kompetanse og kunnskap om samlingene

Det skal samarbeides om FoU-arbeid med andre institusjoner, og det skal legges til rette for at eksterne forskere bruker AAmas samlinger

Resultatene av FoU-arbeidet skal nyttiggjøres på best mulig måte innad i virksomheten, og publiseres ved hjelp av egne eller andres tidsskrift, årbøker, nettsteder, utstillinger og lignende.

Fornyning

AAMA er en lærende organisasjon. Vi er en kompetansebedrift som har et sterkere behov enn noen gang til å utvikle de ansattes kompetanse.

Gjennom faglig utvikling, forskning, nyteknologisk og profesjonalisering, skal AAMA være oppdatert og aktuell i alle deler av sin virksomhet og ha en aktiv samfunnsrolle.

Starte en organisasjonsutviklingsprosess i perioden der målet er å finne fram til hensiktsmessige strukturer og organisering i AAMA. Videre skal vi se på hvordan ressursene og kompetansen kan utnyttes bedre.

Tilgjengeliggjøring

AAMA skal få tilgjengeliggjort flere av sine arkiv- og gjenstandssamlinger på nett. Mye av dette er i dag ikke digitalisert.

Formidling i digitale kanaler

Formidling i digitale kanaler er viktig for å nå nye målgrupper. AAMA er allerede godt i gang med dette arbeidet. I dag driver AAMA med digital formidling på flere plattformer, våre egne nettsider og formidlingsportalene avtrykk.no og Oselia.no. I 2018 skal det også lanseres en kulturhistorisk blogg hvor vi presenterer ulike gjenstander fra samlingene våre.

SoMe

Det er viktig å være tilstede i sosiale medier for å kunne nå ut til et bredere publikum, og ha en dialog med våre brukere, samt være synlige for andre kulturinstitusjoner. Det er viktig for oss å være tilstede der folk treffes i sosiale medier, og i det skal utarbeides en egen strategiplan for bruk av sosiale medier.

Bruk av ny teknologi

Ny teknologi kan bidra til å levendegjøre formidlingen, og gir oss nye muligheter. Et internt teknologi- og innovasjonsutvalg vil bli etablert i AAMA i 2018. Utvalget skal skaffe seg oversikt over hvilke muligheter som finnes innenfor ny teknologi til bruk i utstillinger og annet formidlingsarbeid.

AAMA skal gjennom både norske og internasjonale prosjekter knytte til seg nye samarbeidspartnere, gjerne utenom museums- og arkivsektoren.

Øke kompetansen på markedsføring og samfunnskontakt.

Samfunnsforankring

AAma skal ha et godt omdømme

AAma skal gjennom sin virksomhet tydelig vise sin tilhørighet til Aust-Agder

AAma skal ha god dialog og kontakt med eierkommunene

AAma skal følge ICOMs og ICAs yrkesetiske retningslinjer

AAma skal legge vekt på å knytte til seg frivillige

AAma skal arbeide for økt eierskapsfølelse og tilhørighet hos innbyggerne i Aust-Agder

AAma skal styrke sin kontaktflate mot universitets- og forskningsmiljøer i regionen og mot fagmiljøer innen arkiv og museum.

Finansiering

En solid og robust driftsøkonomi er en forutsetning for vår faglige virksomhet, og har høy prioritet

AAma vil fortsatt arbeide for økte statlige tilskudd

AAma skal sikre en betydelig økning i ekstern prosjektfinansiering for å realisere framtidige investeringsbehov innenfor bygg og anlegg og utstillingsproduksjon

Det skal gjennomføres kostnadsreducerende og inntektsøkende tiltak

AAma vil vurdere å etablere et sponsorprogram for private bedrifter med hovedmål å øke driftsbudsjettet.

Oppfølging av strategiplanen

Direktøren sørger for at virksomhetsplaner og andre styringsdokumenter følger denne planen.